

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyně JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **L. S.**, bytem M. t. 940/58, O., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2011, č.j. X, ve věci zamítnutí žádosti o změnu výše invalidního důchodu,

t a k t o:

- I. Žaloba **se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Správní žalobou napadl žalobce v zákonné lhůtě shora označené rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 30. 3. 2011. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla žalobci žádost o změnu výše invalidního důchodu (pro invaliditu třetího stupně z invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně), protože shledala, že pracovní schopnost žalobce poklesla o 50%.

V žalobě žalobce brojil proti tomu, že by jeho stav byl stabilizován a podle žalobce odpovídá ustanovení kapitoly XV oddíl B položka 8c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Žalobce rovněž namítal, že je zámečník kolejových vozidel. Tuto profesi vystudoval a poté asi 20 let vykonával. Se současným zdravotním stavem ji však nemůže vykonávat. Kvůli epilepsii a diabetu nemůže vykonávat ani řadu dalších činností. Žalobce vypsál své konkrétní problémy v každodenním životě.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě shrnula, že při rozhodování o nároku na invalidní důchod je vázána odbornými lékařskými závěry a k důkazu navrhla posudek PK MPSV.

Ze správního spisu a napadeného rozhodnutí soud zjistil, že u žalobce byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je středně těžké postižení kyčelních kloubů podle kapitoly XV oddíl B položka 8 písm. b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. Žalobce byl hodnocen na horní hranici daného procentního rozmezí o 40% a vzhledem k dalším onemocněním byla tato hodnota navýšena o dalších 10% na celkových 50%. V napadeném rozhodnutí se vypořádala žalovaná i s námitkami žalobce a uvedla, že z předložených lékařských zpráv nevyplyvá progresa, ale naopak stabilizace zdravotního stavu.

Z posudku PK MPSV v Hradci Králové ze dne 8. 11. 2011 soud zjistil, že komise přezkoumala zdravotní stav žalobce a jeho dochovanou pracovní schopnost k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. ke dni 22. 6. 2011, a že u žalobce se k uvedenému dni jednalo o invaliditu druhého stupně, a nikoli třetího stupně, neboť u něj šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50%. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je stav po náhradě obou kyčelních kloubů pro degenerativní změny po vrozeném vykloubení s dobrou funkcí. Toto postižení odpovídá onemocnění uvedenému v kapitole XV oddíl B položka 8 písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. PK MPSV vyšla při zpracování posudku z posudkového spisu a jeho dokumentace, spisové dokumentace OSSZ Olomouc a LPS ČSSZ Olomouc, včetně záznamů o jednání a založených lékařských nálezů, lékařské dokumentace praktického lékaře a odborných lékařů žalobce a v posudku vyjmenovaných lékařských zpráv, včetně těch, které žalobce přiložil k žalobě a zaslal k jednání komise. Dále posudková komise vzala v potaz pracovní a sociální anamnézu žalobce, učinila diagnostický souhrn a uvedla podstatný obsah podkladových lékařských zpráv. PK MPSV shrnula, že žalobce byl posuzován jako kvalifikovaný dělník. V obsáhlém posudkovém závěru komise vyjmenovala zohledněné diagnózy žalobce a operace vyhodnotila jako nekomplikované a uvedla, že vždy po nich došlo k plné funkční úpravě. Komise uvedla, že postižení páteře nepovažuje za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, protože od ukončení neurochirurgické léčby uplynula dlouhá doba a stav je možno považovat za stabilizovaný. Chronická polyneuropatie je komplikace diabetu a následek abusu alkoholu a nelze ji považovat za klasické přímé postižení nervového systému. Praktickým lékařem doporučené práce lze hodnotit nejvýše jako středně těžké. Komise doplnila chronologii uznávání invalidity žalobce od roku 1997 a vyjmenovaná posouzení žalobce jako plně invalidního v letech 2002 – 2007 označila za posudkové omyly. Snížení stupně invalidity v roce 2009 označila jako správné. Závěrem komise potvrdila posouzení žalobcovy invalidity ve správním řízení v souzené věci.

U jednání soudu dne 3. 1. 2012 žalobce namítl, že brojí především proti vyhlášce, která je špatně napsaná a nastavená. Žalobce poukazoval na epilepsii a diabetes mellitus, posudková komise se soustředila jen na pohybovou část. Žalobce navrhl, aby mu soud přiznal dalších 20% poklesu pracovní schopnosti, protože PK MPSV je striktně vázána vyhláškou. Napadeným rozhodnutím byl žalobce odštěpen od příjmů. Žalobce nemůže dělat ani práci spojovatele, protože nemůže pracovat s počítačem ani dělat manuální práci. K dotazu soudu uvedl žalobce, že příčinu

epilepsie lékaři nezjistili, protože záchvaty nemívá často. Žalobce má teprve jít na speciální vyšetření záchvatů. K dotaz soudu žalobce uvedl, že k posudku samotnému ve vztahu k jeho úplnosti či správnosti nemá námitky a žádné další dokazování po poučení nenavrhoval. K dalšímu dotazu soudu žalobce uvedl, že epilepsii neléčí a nemá o ní lékařské zprávy, podle magnetické rezonance mu řekli, že tam byly jen nějaké stíny, nic závažného.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. s.ř.s. v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), tedy ke dni 22. 6. 2011.

Podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Podle § 39 odst. 2 jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Podle § 39 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Na základě zjištěných skutečností dospěl soud k tomuto závěru o skutkovém stavu věci. Žalobce nedosáhl věku 65 let a nebyl invalidní pro invaliditu třetího stupně, na čemž se zcela shodly všechny posudkové orgány, tj. OSSZ Olomouc, lékařská posudková služba žalované v námitkovém řízení i PK MPSV v Hradci Králové v posudku ze dne 8. 11. 2011.

Soud aplikoval na zjištěný skutkový stav věci shora citovaná zákonná ustanovení účinná ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované. V projednávané věci šlo o to, že žalobci byl přiznán namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího

stupně invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Proto bylo stěžejním zodpovězení skutkové otázky, zda žalobce ke dni 22. 6. 2011 byl invalidní ve třetím stupni či nikoli. Rozhodnutí soudu přitom záviselo především na odborném lékařském posouzení zdravotního stavu žalobce k uvedenému okamžiku. V přezkumném soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o plné invaliditě, částečné invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Pokud posudek této posudkové komise splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku, je zpravidla v přezkumném soudním řízení rozhodujícím důkazem. Soud proto při posouzení dochované pracovní schopnosti žalobce k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí vycházel především z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové ze dne 8. 11. 2011. Posudkové závěry učinila posudková komise v řádném složení, stanoveném § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., na základě výše popsaných komplexních podkladů ke zdravotnímu stavu žalobce a odborným členem posudkové komise byl též odborný ortoped.

Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Dle odstavce třetího je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. v případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

Jak vyplývá z citovaných zákonných ustanovení, ke zjištění stavu invalidity bylo nutno prokázat pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. K tomu, aby žalobci nebyl snížen stupeň invalidity a tomu odpovídající výše invalidního důchodu, by musela být prokázána invalidita třetího stupně. Na základě provedených důkazů soud dospěl k závěru, že v takovém rozsahu pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti na straně žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí nenastal, protože žalobce v této době trpěl postižením obou kyčelních kloubů uvedeným v kapitole XV oddíl B

položka 8 písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., tedy se u něho jednalo o možný pokles v rozmezí 30-40 %, přičemž vzhledem k posudkovou komisí zhodnoceným rozhodným skutečnostem byla míra poklesu pracovní schopnosti určena na horní hranici procentního pásma. Tato hodnota byla dále navýšena v souladu s § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. o dalších 10% na celkových 50%. Součástí posudku je i odpovídající pracovní rekomandace.

Provedeným dokazováním nebylo prokázáno, že by u žalobce rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byly endoprotézy kyčelních kloubů s těžkými poruchami, tj. s uvolněním jedné nebo obou komponent nebo s progresí deformace nebo s neúplnou zlomeninou dříku nebo s úplnou zlomeninou nebo s recidivující subluxací nebo luxací endoprotézy nebo s infikovanou endoprotézou nebo stavy se závažnou pooperační poruchou motorických funkcí na obou dolních končetinách.

S ohledem na tyto skutečnosti učinil soud závěr o tom, že žalobce nebyl ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve třetím stupni a tedy na jeho straně nebyly splněny podmínky nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. V napadeném rozhodnutí žalovaná učinila obsahově totožný závěr a proto její rozhodnutí v testu zákonnosti i právnosti obstálo.

Soud zohlednil při svém rozhodování i skutečnost, že podle posudku PK MPSV v Hradci Králové ze dne 8. 11. 2011 byl u žalobce vzat v potaz jako diagnóza stav po epileptických záchvatech bez léčby v letech 1995, 1999, 2001, 2009 po abusu alkoholu. Sám žalobce uvedl, že příčina záchvatů nebyla dosud zjištěna a ani lékaři podle jeho tvrzení neví, zda jde o záchvaty epileptického původu anebo diabetické. Teprve 11. 1. 2012 má žalobce dle jeho tvrzení absolvovat zvláštní vyšetření původu záchvatů. Žalobce byl poučen o principech přezkumu ve správním soudnictví i o § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s. a návazných limitech přezkumu. Žádné další dokazování žalobce proto nenavrhoval, neboť neexistují vyšetření a lékařské zprávy, které by zpětně mohly o zjištěném skutkovém stavu vypovědět více.

Námítky žalobce o tom, že jeho zdravotní stav nebyl stabilizován, přesvědčivě vyvrátil zejména posudek PK MPSV v Hradci Králové a námítky žalobce proti němu a proti posouzení hlavní příčiny jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vůbec nesměřovaly, s výjimkou nesouhlasu s právní úpravou. Tu však v souzené věci vzhledem k okolnostem souzené věci neshledal soud jako protiústavní anebo v rozporu se zákonem.

Žalobci soud dává zapravdu v tom, že podle čl. 95 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, *je soudce při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou.* Proto není soud vázán vyhláškami. Ovšem současně je třeba konstatovat, že ve věcech důchodů, jejichž přiznání je podmíněno dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a poklesem pracovní schopnosti, závisí posouzení skutkového stavu na odborných znalostech, kterými soud sám nedisponuje. Proto musí vycházet z důkazů, poskytnutých odborníky. Takovými důkazy jsou v souzené věci především posudky posudkových komisí MPSV, lékařské zprávy, znalecké posudky, odborná stanoviska apod. Teprve tyto důkazy posuzuje soud zejména z hlediska jejich přesvědčivosti, úplnosti, logiky, souladnosti či rozpornosti s jinými důkazy atd. Za takové situace

nemůže tedy soud sám bez odborných podkladů a důkazů rozhodnout o stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti a invaliditě.

K námitce žalobce, že se po snížení invalidity napadeným rozhodnutím změnila jeho finanční situace, soud konstatuje, že podle § 6 odst. 4 písm. l) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, okresní správa sociálního zabezpečení poskytuje občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení.

Podle § 1 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., o hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, každý má nárok na základní sociální poradenství vedoucí k řešení hmotné nouze nebo jejímu předcházení. Podle § 6 téhož zákona orgány pomoci v hmotné nouzi jsou Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, státní sociální podporou se stát podílí na krytí nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby dětí a rodin a poskytuje ji i při některých dalších sociálních situacích. Státní sociální podpora se ve stanovených případech poskytuje v závislosti na výši příjmu. Podle § 2a odst. 1 cit. zákona orgány státní sociální podpory, které vykonávají státní správu podle tohoto zákona, jsou Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V souzené věci není invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně tou dávkou, která by žalobci zajistila požadovanou sociální pomoc. Tu může žalobce za splnění zákonných podmínek žádat v jiných systémech sociální ochrany, jak bylo výše uvedeno.

Soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

Žádnému z účastníků nepřiznal soud náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl úspěšný a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.

V Olomouci dne 3. 1. 2012

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně